

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs II. Vtrum omnia subiecta sint diuinæ prouidentiaë. art. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

ARTICVLVS II.

Utrum omnia subiecta sint diuina providentiae.

Providentia diuina subiecta esse omnia probatur.

CONCLUSIO est affirmans, eaque de fide, ut patet ex illo Sapient. 8. Atingit a fine usque ad finem fortiter & disponit omnia suaviter. Cap. 12. Non est alius Deus quam tu, cui cura est de omnibus. Et cap. 14. Tua autem Pater providentia ab initio cuncta gubernat. Probatur vero ratione, quoniam omnia a Deo propter aliquem finem, vel sunt, vel, cum ab eo impediti possint, permittuntur: ergo omnes res subiectae sunt diuinae providentiae, alias ordinanti in finem, alias permittenti, seu non impediendi propter aliquem finem.

Quod ergo ad peccata attinet, non ea ratione sub diuinam providentiam cadunt, quasi effectus sint diuinae providentiae intenti, aut voliti a Deo: id enim error esset in fide: sed quatenus ea permittit in fines optimos, articulo precedente explicatos. Interdum vero cernitur diuina providentia, in impediendis peccatis ne fiant: interdum etiam circa actus ipsos peccatorum, quatenus Deus causis liberis concursum suum generalem impendit, non ut peccent, sed ut accommodat ad suam naturam eo ad bonum, & ad malum, prout maluerint, ut possint: quod quidem bonum est, atque ob optimum finem a Deo intentum: quando tamen tali concursu abutuntur, Deus causa est, non particularis, sed vniuersalis actuum peccatorum. Licet ergo causalitas illa, influxusque Dei vniuersalis, effectus sit diuinae providentiae: actus tamen ipse peccati: qui non causa vniuersalis, sed particulari tribuitur, ut in concordia quaest. 14. artic. 13. disputat. 30. 31. & 32. explicatum est, non est effectus proprius diuinae providentiae, nec ab ea intentus, sed est effectus causae particularis, a Deo per suam providentiam in particulari in finem optimum permittus.

Circa effectus fortuitos optime notat D. Thomas in responsione ad primum, nullum esse fortuitum comparatione causa prima, sed omnes comparatione illius esse praevios, subiaceretque diuinae providentiae. Non tamen videtur providentiae necessarium concedere, omnes diuinae providentiae esse intentos: ut enim fortuiti non sint, satis est, si omnes in particulari cum minimum sint praevii, atque a diuina providentia ob debitum finem permitti, ut partes videlicet huius vniuersi accommodat ad suas naturas agere sinat. Unde sequitur interdum quaedam earum deficere, interdum vero ob concursum diuersarum causarum sequi effectum, qui praeter vtriusque, aut alterius intentionem resultat: is vero, si ratio sequitur, erit fortuitus comparatione eius causa, a qua neque intendebatur, neque praevidebatur futurus. Hinc patet, necesse non esse concedere, mortem illius, qui praeter ipsius intentionem, dum natum voluit, suffocatus est, esse intentam, ac volitam a Deo, sed permittam dumtaxat. De qua re redibit sermo artic. 4. sequenti.

In responsione ad tertium nota causam, quare providentia diuina se extendat ad ea, quae posita constitutione vniuersi, necessaria sunt, ut ad eclipses futuras, ortus, & occasus astrorum, &c. humana vero non item. Etenim Deus, cum autor sit naturae, causa est eorum per suum liberum arbitrium, neque illa comparatione Dei rationem habent effectum necessarium, sed contingentium, aut po-

tius liberorum, ut quaest. 3. artic. 4. disputat. 1. ostensum est: homo vero neque ea efficere, neque vlla ratione impedire valet: quare cum providentia solum sit circa ea, quae in potestate prouisoris aliquo modo sunt: fit, ut diuina providentia ad illa se extendat: humana non extendat.

Circa responsonem ad vltimum animaduertendum est, quamuis diuina providentia ad omnia se fundat: Deum tamen quarundam rerum dici peculiariter habere providentiam, quatenus per leges, & admonitiones, peculiariaque alia subsidia eas dirigit, & adiuuat in finem supernaturalem, ceterisque rebus earum gratia prouidet. Hac ratione Paulus 1. ad Corinth. 9. de legibus quibusdam agens, quibus sub boum typo, aliud quod ad mores, regimenque Ecclesiae spectabat, docere, praecipereque intēdebat Deus, ait: Numquid de bobus cura est Deo? in legibus scilicet, quas in Scripturis sacris tradit quasi dicat, & non potius aliquid aliud sub typo illo tradere docereque voluit, quod ad homines, regimenque Ecclesiae pertineret? Quorundam infirmorum, & praesertim eorum, quos ad peculiare fines elegit, dicitur Deus habere peculiarem providentiam, quatenus accuratius ab eis pericula, & noxia remouere, atque ad eximia opera eisdem efficacius opitulari intendit, quam ceteris.

ARTICVLVS III.

Utrum Deus immediatē omnibus prouideat.

RIOR conclusio est. Si diuina providentia spectetur quoad rationem ordinis rerum in suos fines, in quo formalis ratio providentiae est posita, Deus immediatē omnibus prouidet. Hac est manifesta, quoniam in se habet rationem ordinis rerum omnium, etiam minimarum, in suos fines, quod ex summa, atque immensa ipsius perfectione proficiscitur.

Deus quatenus rebus inmediate prouideat.

Posterior est. Si diuina providentia spectetur quoad executionem huius ordinis, quod iam ad gubernationem spectat, non ita immediatē omnibus prouidet, quasi causas alias excludat: quin potius causarum secundarum interuentu multa prouodit ac gubernat, ut inferiora per superiora: quod ad splendorem diuinae maiestatis spectat, in eoque bonitas ac potentia ipsius magis elucet.

ARTICVLVS IV.

Utrum diuina providentia rebus prouisis necessitatem imponat.

CONCLUSIO est. Diuina providentia quibusdam rebus necessitatem imponit: aliis vero minime. Probatur, quoniam Deus, tum sua aeterna rerum praordinatione in suos fines, quae rationem habet providentiae, tum etiam constitutione ipsa vniuersi, quae pars quaedam est executionis illius, quibusdam rebus praeparat causas necessarias: cuiusmodi sunt eclipses, aspectus, ortus, & occasus astrorum, quae posita constitutione vniuersi, necessarid ex suis causis eueniunt: multis vero aliis rebus causas contingentes, aut liberas praescripsit, praesertim iis, quae ab arbitrio creato pendent: ergo diuina providentia quibusdam rebus seu effectibus necessitatem imposuit, aliis vero minime. Posterior conclusiois

Diuina providentia quibus effectibus necessitatem imponit.